

НЕЗАРЕЄСТРОВАНИЙ ПРОМИСЛОВИЙ ЗРАЗОК В ІНДУСТРІЇ МОДИ

Ніна Самолова,
старший науковий співробітник
Центру експертних досліджень
Науково-дослідного інституту
інтелектуальної власності НАПрН України
ORCID ID: 0000-0002-9159-7871

З метою гармонізації правовідносин у сфері інтелектуальної власності з країнами членами Євросоюзу в Україні набув чинності закон «Про охорону прав на промислові зразки», у якому з'являється новий термін — незареєстрований промисловий зразок, подібний до незареєстрованого промислового зразка Співтовариства. У статті наведено приклади рішень судів ЄС, що розглядають справи, пов'язані з використанням незареєстрованих промислових зразків в індустрії моди, і проаналізовано стан захисту прав інтелектуальної власності в індустрії моди в Україні.

Ключові слова: промисловий зразок, інтелектуальна власність, незареєстрований промисловий зразок, незареєстрований промисловий зразок Співтовариства, новизна, індивідуальний характер

З метою гармонізації правовідносин у сфері інтелектуальної власності з країнами членами Євросоюзу в Україні набув чинності закон «Про охорону прав на промислові зразки» від 15 грудня 1993 року № 3688-ХІІ (редакція від 14.10.2020, підстава — 703-ІХ) (далі — Закон).

У статті 1 Закону визначено промисловий зразок як «результат інтелектуальної, творчої діяльності людини в галузі художнього конструювання».

Стаття 5 Закону містить умови надання правової охорони:

1. Правова охорона надається промислому зразку, що не суперечить публічному порядку, загальновищезначим принципам моралі та відповідає критеріям охороноздатності.
2. Промисловим зразком може бути зовнішній вигляд виробу або його частини, що визначається, зокрема, лініями, контурами, кольором, формою, текстурою та/або матеріалом виробу, та/або його оздобленням.

Статтею 6 Закону визначено критерії охороноздатності промислового зразка. Промисловий зразок відповідає критеріям охороноздатності, якщо він є новим і має індивідуальний характер. Промисловий зразок визнається новим, якщо жоден ідентичний промисловий зразок не доведено до загального відома щодо:

- зареєстрованого промислового зразка — до дати подання заявки до НОІВ або, якщо заявлено пріоритет, до дати її пріоритету;
- незареєстрованого промислового зразка — до дати, на яку промисловий зразок, щодо якого вимагається охорона, вперше був доведений до загального відома.

Промислові зразки вважаються ідентичними у разі, якщо їхні суттєві ознаки відрізняються лише незначними деталями.

Промисловий зразок визнається таким, що має індивідуальний характер, якщо загальне враження, яке він справляє на інформованого користувача, відрізняється від загального враження, яке

справляє на такого користувача будь-який інший промисловий зразок, доведений до загального відома щодо:

- зареєстрованого промислового зразка — до дати подання заявки до НОІВ або, якщо заявлено пріоритет, до дати її пріоритету;
- незареєстрованого промислового зразка — до дати, на яку промисловий зразок, щодо якого вимагається охорона, вперше був доведений до загального відома [3].

Тобто, відповідно до норм ЄС про правову охорону промислових зразків, а саме Директиви 98/71/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 13 жовтня 1998 року про правову охорону промислових зразків (далі — Директива) і Регламенту Ради (ЄС) № 6/2002 від 12 грудня 2001 року про промислові зразки Співтовариства (далі — Регламент) у Законі, серед інших, з'являється новий термін — незареєстрований промисловий зразок.

Таким чином, поряд із зареєстрованими промисловими зразками, відомості про які занесено до реєстру та на які видано свідоцтво, строк чинності майнових прав яких становить 5 років від дати подання заявки до відповідної установи та може бути продовжений за потреби до 25 років, відтепер у Законі існує новий — незареєстрований промисловий зразок, строк правової охорони якого 3 роки від дати його доведення до загального відома на території України.

Законом передбачено єдине правове регулювання для охорони зареєстрованих та незареєстрованих промислових зразків. Правова охорона, що надається зареєстрованим та незареєстрованим промисловим зразкам, має багато спільного, а саме, однакові об'єкти, яким надається чи не надається правова охорона, головні поняття — індивідуальний характер, ступінь свободи автора, виріб, складений виріб — застосовують як для зареєстрованих, так і для незареєстрованих промислових зразків.

Відповідно до ч. 2 статті 5 Закону промисловим зразком може бути зовнішній вигляд виробу або його частини, що

визначається, зокрема, лініями, контурами, кольором, формою, текстурою та/або матеріалом виробу, та/або його оздобленням.

Отже, основні ознаки незареєстрованого промислового зразка:

- 1) відсутність формальних вимог щодо набуття прав;
- 2) нетривалий строк дії охорони. Відповідно до ч. 6. статті 5 Закону строк правової охорони незареєстрованого промислового зразка становить 3 роки від дати його доведення до загального відома на території України;

- 3) обмежений обсяг прав, що надається власнику незареєстрованого промислового зразка. Власник зареєстрованого промислового зразка від дати, що настає за датою державної реєстрації промислового зразка, набуває таких прав: виключне право використовувати промисловий зразок на свій розсуд, якщо таке використання не порушує прав інших осіб; забороняти іншим особам використовувати промисловий зразок без його дозволу, за винятком випадків, коли таке використання не визнається згідно з цим Законом порушенням прав на промисловий зразок; передавати на підставі договору майнові права інтелектуальної власності на промисловий зразок будь-якій особі, яка стає правонаступником власника; надавати будь-якій особі дозвіл (видавати ліцензію) на використання промислового зразка на підставі ліцензійного договору; подавати заяву про надання будь-якій особі дозволу на використання зареєстрованого промислового зразка (ч. 2–7 ст. 20 Закону).

Власник незареєстрованого промислового зразка, доведеного до загального відома, має право тільки забороняти його копіювання та використання промислового зразка, за умови, що таке використання є наслідком копіювання незареєстрованого промислового зразка. Водночас промисловий зразок не вважа-

ється результатом копіювання, якщо його створено самостійною творчою працею автора, стосовно якого можна вважати, що він не був ознайомлений з промисловим зразком, доведеним до загального відома власником незареєстрованого промислового зразка (ч. 9 ст. 20 Закону).

Виключне право на незареєстрований промисловий зразок виникає з моменту введення виробів у цивільний оборот.

Дизайн повинен відповідати умовам новизни та оригінальності, однак потреба доводити їх виникає у випадку судового спору.

Із прав на незареєстрований промисловий зразок є виключення — якщо особа доведе, що дизайн є результатом її незалежної творчої діяльності.

Виключне право на незареєстрований промисловий зразок надає охорону від таких видів використання, коли істотні ознаки рішення зовнішнього вигляду виробу справляють на інформованого споживача таке ж загальне враження, що й охоронюваний промисловий зразок.

Оскільки незареєстрований промисловий зразок є для України новим інститутом права інтелектуальної власності, доречно розглянути, як ці питання на практиці вирішуються в державах-членах Європейського Союзу.

Щодо застосування незареєстрованих промислових зразків варто зазначити таке. Регламент ЄС 6/2002 не містить рекомендацій стосовно переліку конкретних галузей, у яких упровадження незареєстрованих промислових зразків є доречним, однак з практики національних судів та Суду справедливості витікає, що найбільш актуальними вони є в галузях, що пропонують вироби, які користуються попитом короткий період часу, не потребують значних витрат та складної процедури реєстрації. Тому впровадження інституту охорони незареєстрованих промислових зразків є актуальним для дизайнерських рішень в індустрії

моди, ювелірних прикрас, аксесуарів та аналогічних супутніх галузях.

Саме охорона незареєстрованого промислового зразка є головною перевагою та особливістю права ЄС у сфері охорони прав інтелектуальної власності, яка безпосередньо пов'язана з індустрією моди. Ця концепція є унікальною і довела свою необхідність та зручність.

Права на незареєстрований промисловий зразок Співтовариства виникають у момент першого доведення до загального відома, не вимагається дотримання жодних реєстраційних формальностей чи сплати зборів. Строк правової охорони незареєстрованого промислового зразка Співтовариства коротший за максимальний строк, передбачений для зареєстрованих промислових зразків, і становить лише 3 роки. Ураховуючи пільговий період, передбачений статтею 7(2)(b), протягом перших дванадцяти місяців із дати доведення до загального відома незареєстрованого промислового зразка власник прав на такий зразок може прийняти рішення про його реєстрацію. Таким чином, власники промислових зразків (зокрема, у галузі моди) можуть «протестувати» успішність виробів на ринку перед тим, як прийняти рішення про реєстрацію відповідних прав.

На практиці позивачеві достатньо вказати, які саме ознаки незареєстрованого промислового зразка Співтовариства надають такому промислому зразку індивідуального характеру шляхом перерахування таких ознак; зазначити та надати докази того, станом на яку дату і яка саме подія становила доведення промислового зразка до загального відома у такий спосіб, що під час звичайного здійснення господарської діяльності такі заходи могли стати відомими у колах, що спеціалізуються у відповідній галузі і провадять свою діяльність на території Європейського Союзу.

На практиці, коли незареєстрований промисловий зразок Співтовариства та оскаржуване використання тотожні чи

значно схожі, окремі національні суди держав-членів ЄС часто навіть не вдаються до аналізу того, чи таке використання є наслідком копіювання. Наприклад, у сфері «fast fashion» відомими представниками є бренди ZARA, H&M, Forever 21, які засновані на копіюванні дорогих брендівих моделей і виготовленні речей, схожих на дорогі оригінали, де колекції оновлюються кожні два тижні, що просто унеможливило захист кожної окремої речі. Тому незареєстрованим промисловим зразкам, що стали загальнодоступними на території ЄС, надається правова охорона без виконання будь-яких формальностей.

Зокрема у справі № RG 18/08962, де розглядався позов компанії Dior до компанії Zara щодо порушення прав на незареєстрований промисловий зразок на чоловічі окуляри, апеляційний суд Парижа перерахував основні ознаки незареєстрованого промислового зразка позивача, порівняв їх з основними ознаками виробу відповідача та, урахувавши повний збіг суттєвих ознак, дійшов висновку, що йдеться про «буквальне відтворення» незареєстрованого промислового зразка позивача відповідачем.

Першим випадком судового розгляду щодо порушення прав на незареєстрований промисловий зразок Співтовариства з моменту вступу в силу Інструкції ЄС № 6/2002 від 12 грудня 2001 року було визнання в грудні 2007 року в Комерційному суді Дубліна прав позивача на незареєстрований промисловий зразок у вигляді трьох виробів, а саме, в'язаний топ і два види сорочок, що через мережу магазинів продавала британська компанія «Karen Millen», відповідач — ірландський торговельний гігант «Dunnes Stores». Суд визнав існування прав позивача на незареєстрований промисловий зразок Співтовариства стосовно кожного з трьох спірних предметів одягу, що продавалися позивачем — в'язаного топа та двох видів сорочок, і факт порушення цих прав відповідачем шляхом прямого копіювання дизайну вказаних виробів. У центрі розгляду були саме

права на незареєстрований промисловий зразок, а не його копіювання, оскільки останнє було визнано відповідачем відразу.

У цьому випадку суддя (пані Джорджеган) при визначенні інформованого користувача використала інтерпретацію в справі «Proctor and Gamble v. Reckitt Benkiser (UK) Limited (2006 р.)», відповідно до якої уявним інформованим користувачем вважається жінка з гострим почуттям моди, добрим знанням зразків жіночого одягу для верхньої частини тіла та з розумінням функціональних та технічних обмежень для цього виду одягу. Суддя вирішила сама виступити в якості інформованого користувача. Відповідач вказав кілька відомих промислових зразків, які містять елементи зразків позивача, суддя обрала з них для порівняння два вироби, найбільш подібних: в'язаний топ фірми «Dolce & Gabbana» та смугасту сорочку фірми «Paul Smith». Унаслідок наявності великого різноманіття моделей одягу суддя вирішила, що обмеження свободи дизайнера не повинно змінити її оцінку, і зосередилася на порівнянні кольору, текстури та матеріалу. Суддя визначила, що порівнювані зразки одягу справляють різне загальне враження, тому мають індивідуальний характер.

Водночас багато дизайнерів незадоволені тим, що інші отримують переваги від вкладених ними коштів у створення і впровадження дизайну. Зокрема Марина Меллон, що володіє взуттєвим брендом «Jimmy Choo», у вересні 2006 року отримала компенсацію 80 тис. фунтів стерлінгів від компанії «New Look», якій довелося вилучити тисячі пар взуття «Bonbon». У грудні 2006 року фірма «Marks & Spencers» була вимушена відкликати тисячі сумок вартістю 9,5 тис. фунтів стерлінгів кожна, що були подібні до сумок «Jimmy Choo» за 495 фунтів стерлінгів.

Серед найбільш гучних процесів в індустрії моди був позов Chloe проти Top Shop. Chloe подав до суду на Topshop за те, що останній скопіював модель сукні з

круїзної колекції. Суть справи полягала в тому, що Topshop скопіював жовтий сарафан Chloe з накладними кишеньками, який коштував 185 фунтів, а у Topshop практично ідентична модель продавалася за ціною 35 фунтів. У результаті за рішенням суду у Topshop було вилучено з продажу та зобов'язано знищити близько 2 тис. суконь. Окрім того, суд постановив виплатити Chloe 12 тис. фунтів у якості компенсації.

Щодо копіювання цікавим є рішення Високого суду Англії та Уельсу в справі John Kaldor Fabricmaker UK Ltd v Lee Ann Fashions Ltd. Суперечка виникла між двома будинками моди, які спеціалізуються на дизайні, виготовленні та продажу тканин для одягу. Lee Ann Fashions, отримавши замовлення на виготовлення тканини з принтом (деталізований опис принта був наданий замовником — Marks&Spencer), передали замовлення на виконання John Kaldor Fabricmaker, однак не скористалися зразками тканини John Kaldor, а створили власні. Зразки тканин, створених будинками, вийшли доволі схожими між собою, тому постало питання про те, чи мало місце копіювання. Суд виніс рішення, яким заперечив копіювання, визнавши можливим, що дизайнер компанії Lee Ann могла створити подібні зразки тканини лише за описом, наданим замовником. Цікаво, що відповідач просив Суд розглядати питання не лише стосовно ймовірності копіювання, а й щодо того, чи мало місце свідоме копіювання (дизайнер бачила зразки тканин, ненавмисно відтворила їх у своєму дизайні), непряме копіювання, можливе за умови, що розширений опис зразка тканини дизайнеру було надано іншою особою, яка бачила тканину позивача. Це нагадує нам про те, що схожість та ймовірність доступу до роботи самі по собі не завжди означають наявність копіювання.

Останніми роками українська індустрія моди дуже активно розвивається — з'явилися молоді демократичні доступні бренди, досвідчені дизайнери зі своєю

давно сформованою аудиторією, проводяться тижні моди, відкриваються шоу-руми та мультибрендові магазини. Українські кутюр'є вже давно завоювали авторитет на світовому ринку моди. Руслан Багінський — дизайнер головних уборів, які носять Мадонна, Джиджи та Белла Гадід, родина Кардаш'ян і всі янголи Victoria's Secret; Олександра Трощинська створила свою капсульну колекцію; Світлана Бевза, відома в Україні та світі як дизайнерка-мінімалістка, заснувала бренд Bevza, отримала премію Best Fashion Awards у номінації «Найкращий дизайнер жіночого одягу», а у 2019 році зірка серіалу «Гра престолів» Софі Тернер виїхала заміж у білому комбінезоні Bevza; Наталка Фіщенко запропонувала «пальта-конструктори» — перші та єдині такі вироби у світі, що втілили основу філософію бренду — Slow fashion; Надія Юрків отримала перше місце в Саботажі 2013, третє місце в Погляді у майбутнє 2014, BENEXT 2015 та 2016 (Грузія), де отримала приз — участь в шоу-румі в Парижі при паризькому тижні моди, стажувалась у студії LAKE у 2014 році та працювала головним дизайнером у брендів ETNODIM — ці українці стали відомими в найкращих будинках моди у світі. Одяг від вітчизняних дизайнерів у своєму гардеробі мають Мадонна, Бейонсе, Ріта Ора, Леді Гага, Діта фон Тіз та багато інших. Модним і патріотичним трендом в українській моді останнім часом стала адаптація традиційної української вишиванки. Дизайнер Віта Кін запропонувала тренд «Chic Nationale» у нашій країні, де витворила яскраві, незвичайні, модні вишиванки (сукні, комбінезони, сорочки тощо).

Однак в Україні судові спори щодо захисту прав інтелектуальної власності у сфері fashion-індустрії ще не досить поширені. Донедавна поширеним способом захисту своїх колекцій дизайнери обирали переважно торговельну марку.

За словами радника, керівника ІР/ІТ практики «Тейлор Вессінг Україна» Іларіона Томарова, в Україні склалася до-

силь традиційна практика протидії копіюванню модних трендів конкурентами. Оскільки універсального успішного інструменту захисту не існує, слід обирати кілька, орієнтуючись на обставини порушення та мету, яку ставить перед собою потерпілий. «Є три базові об'єкти права інтелектуальної власності, які можна використати для захисту trade dress у fashion-індустрії в Україні: авторське право, промисловий зразок і торгова марка. Крім того, є ще менш «популярні» скарги про порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції чи законодавства про рекламу (для відповідних видів порушень)», — зазначає пан Томаров.

Українські дизайнери найчастіше реєструють у якості торговельних марок свої імена (псевдоніми), іноді в комбінації з графічним зображенням. При цьому власником торговельної марки може виступати сам дизайнер, як для торговельних марок Andre Tan, Diana Dorozhkina, KARAVAY, FROLOV, Poustovit, так і юридична особа (компанія-виробник), наприклад, для ТМ GASSE (дизайнер Айна Гассе).

У 2016 році Андрій Тищенко (Andre Tan), розробляючи дизайн форми українських спортсменів для олімпійських ігор у Ріо, створив унікальний принт для тканини в стилі національних кольорів, який отримав назву «діамантова Україна», та зареєстрував малюнок принта як промисловий зразок. Діана Дорожкіна запатентувала як промисловий зразок створену нею оригінальну модель жіночого жилету з назвою «D DREAM». Однак такі факти є скоріше виключенням.

З введенням нового інституту права інтелектуальної власності — незареєстрованого промислового зразка в Україні перед дизайнерами відкриваються великі можливості щодо захисту своїх колекцій від копіювання та інших порушень.

Зважаючи на досвід зарубіжних країн, зазначимо, що найбільш доцільним з усіх наявних способів охорони ди-

зайну одягу вважається право на незареєстрований промисловий зразок, яке застосовується в ЄС.

На відміну від традиційного інституту промислового зразка, пропонований відрізняється оперативним наданням охорони, що є надзвичайно важливим для сезонних колекцій одягу, та коротким терміном охорони.

Отже, завдяки введенню в законодавство поняття «незареєстрований промисловий зразок» правовласник отримує можливість вибрати відповідний режим правової охорони протягом шести місяців з дати реалізації виробу з утіленим в ньому дизайном в цивільний оборот. Якщо за цей час правовласник вирішить, що необхідно отримати більш тривалу охорону, він матиме можливість подати заявку й отримати патент на зареєстрований промисловий зразок. Якщо потреби в реєстрації не виникне, правова охорона пропонованого незареєстрованого промислового зразка буде припинена після закінчення трьох років — саме такий термін правової охорони незареєстрованого промислового зразка надається в ЄС.

Доступність захисту незареєстрованого дизайну може бути також корисна для модельєра, який демонструє повну сезонну лінію, що включає різноманітні зразки, лише частина з яких може стати комерційно привабливою, адже реєстрація всіх зразків колекції — досить дорога процедура. Доступність же захисту незареєстрованих зразків від умисного копіювання, навіть за відсутності реєстрації, дає змогу істотно заощадити, що особливо важливо для модельєрів-початківців.

Отже, можемо констатувати, що прийнятий нині в Україні механізм правового захисту через введення поняття «незареєстрований промисловий зразок» дасть дизайнеру на нетривалій термін ефективний інструмент правової охорони без зайвих витрат фінансів та часу. ●

Список використаних джерел / List of references

1. Директива 98/71/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 13 жовтня 1998 року про правову охорону промислових зразків.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_a88#Text.
2. Регламент № 6/2002 від 12 грудня 2001 року про промислові зразки Спільноти. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_031#Text.
3. Про охорону прав на промислові зразки : Закон України від 15.12.1993 № 3688-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3688-12#Text>.
4. Судова практика Суду Європейського Союзу у сфері інтелектуальної власності. Київ, 2016. 220 с. *European Union, 2016*.
5. Дорошенко О., Работягова Л. Новий інститут права інтелектуальної власності в Україні — незареєстрований промисловий зразок. URL: <https:// Теорія і практика інтелектуальної власності. № 4. 2020. С. 42–51>.
6. Snaith T. *High Court Gives First Ruling on Community Design Rights* // WIPR. 2007. V. 21. № 2. P. 16–17.
7. Tofalides M., Orakwusi L. *Fashion victim. Clothing copycat victory under EU design regulations* // *Copyright World Issue*. 2008. № 179. P. 13–14.
8. Ярошевська Т. В. Шляхи наближення законодавства України у сфері охорони прав на промислові зразки до європейських стандартів та Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. URL: <https:// Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. № 2. Том 2. 2017>.
9. Токарева В. О. Інтелектуальна власність в індустрії моди. Часопис цивільстики. 2018. Вип. 28. С. 88–92.
URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Chac_2018_28_20.
10. Анастасія Кириленко. Законодавство ЄС у сфері промислових зразків. Теоретично-практичний коментар / ISBN: 978-84-09-28480-1.
11. Скиба Я. В. Перспективи вдосконалення охорони права інтелектуальної власності в індустрії моди в Україні.
URL: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/2663-4139/article/view/402>.

1. Dyrektyva 98/71/JeS Yevropeiskoho Parlamentu ta Rady vid 13 zhovtnia 1998 roku pro pravovu okhoronu promyslovykh zrazkiv.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_a88#Text.
2. Rehlament № 6/2002 vid 12 hrudnia 2001 roku pro promyslovi zrazky Spilnoty.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_031#Text.
3. Pro okhoronu prav na promyslovi zrazky : Zakon Ukrainy vid 15.12.1993 № 3688-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3688-12#Text>.
4. Sudova praktyka Sudu Yevropeiskoho Soiuzu u sferi intelektualnoi vlasnosti. Kyiv, 2016. 220 s. *European Union, 2016*.
5. Doroshenko O., Rabotiahova L. *Novyi instytut prava intelektualnoi vlasnosti v Ukraini — nezareiestrovanyi promyslovi zrazok*. URL: <https:// Теорія і практика інтелектуальної власності. № 4. 2020. С. 42–51>.
6. Snaith T. *High Court Gives First Ruling on Community Design Rights* // WIPR. 2007. V. 21. № 2. P. 16–17.
7. Tofalides M., Orakwusi L. *Fashion victim. Clothing copycat victory under EU design regulations* // *Copyright World Issue*. 2008. № 179. P. 13–14.
8. Yaroshevska T. V. *Shliakhy nablyzhennia zakonodavstva Ukrainy u sferi okhorony prav na promyslovi zrazky do yevropeiskyykh standartiv ta Uhody pro asotsiatsiiu mizh Ukrainoiu ta Yevropeiskym Soiuzom*. URL: <https:// Aktualni problemy vitchyznianoї юриспруденції. № 2. Том 2. 2017>.
9. Tokareva V. O. *Intelektualna vlasnist v industrii mody. Chasopys tsyvilistyky*. 2018. Vyp. 28. S. 88–92. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Chac_2018_28_20.

10. Anastasiia Kyrylenko. *Zakonodavstvo YeS u sferi promyslovykh zrazkiv. Teoretychno-praktychnyi komentar /ISBN: 978-84-09-28480-1.*
11. Skyba Ya. V. *Perspektyvy vdoskonalennia okhorony prava intelektualnoi vlasnosti v industrii mody v Ukraini.* URL: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/2663-4139/article/view/402>.

Надійшла до редакції 11.05.2021 року

Самоловова Н. Незарегистрированный промышленный образец в индустрии моды. С целью гармонизации правоотношений в сфере интеллектуальной собственности со странами членами ЕС в Украине вступил в силу закон «Об охране прав на промышленные образцы», в котором появляется новый термин — незарегистрированный промышленный образец по типу незарегистрированного промышленного образца Содружества. В статье приведены примеры решений судов ЕС, связанных с защитой незарегистрированных промышленных образцов в индустрии моды, и проанализировано состояние защиты прав интеллектуальной собственности в индустрии моды в Украине.

Ключевые слова: промышленный образец, интеллектуальная собственность, незарегистрированный промышленный образец, незарегистрированный промышленный образец Содружества, новизна, индивидуальный характер

Samolovova N. Unregistered industrial design in the fashion industry. In order to harmonize legal relations in the field of intellectual property with the EU member states, a new Law “On the Protection of Rights to Industrial Designs” entered into force in Ukraine, in which a new term appears — an unregistered industrial design (un-RID) similar to the unregistered Community design (UCD). Thus, together with the registered industrial design, the information about which is entered in the Register and for which the Certificate was issued, the term of property rights of which is valid for 5 years from the date of filing the application with the Institution and can be extended, if necessary, up to 25 years, now there is a new one in the Law — an un-RID, the term of legal protection of which is 3 years from the date of its bringing to the general knowledge on the territory of Ukraine. The law provides for the same legal regulation for the protection of registered and unregistered industrial designs.

The legal protection granted to registered and un-RIDs has a lot in common. The main differences between an un-RID and a registered industrial design are the absence of formal requirements for acquiring rights, a short term of protection, and a limited scope of rights granted to the owner of an un-RID. Since an un-RID is a new institution of intellectual property law for Ukraine, the article discusses options for solving these issues in practice in the member states of the European Union. The article provides examples of decisions of the EU courts related to the protection of un-RIDs in the fashion industry. It follows from the practice of national courts that the most relevant un-RIDs are in industries that offer products that are in demand for a short-term, do not require significant costs and a complex registration procedure, therefore they are relevant to design solutions in the fashion, jewellery and accessories industry. The article also analyses the state of protection of intellectual property rights in the fashion industry in Ukraine. In Ukraine, with the introduction of a new institute of intellectual property rights, designers have great new opportunities to protect their collections from copying and other violations.

Key words: industrial design, intellectual property, unregistered Community design, novelty, individual character